

Slavite podajo Italije z nakupom vojnega bonda!

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravniški prostor:
2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXV.

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 18, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL., PETEK, 10. SEPTEMBRA (SEPT. 10), 1943

Subscription \$6.00 Yearly

ŠTEV.—NUMBER 177

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

ITALIJANSKE ČETE ZDAJ V BOJU Z NEMCI!

Oddelki sedme ameriške armade se izkrcali v Neaplu in okolici in zasedli dve letališči, britske in kanadske čete pa v Genovi in drugih lukah. Admiral Cunningham izdal ukaz, da morajo italijanske bojne ladje in parniki takoj odpluti v zavezniška pristanišča. General Wilson zagotovil Jugoslovane in Grke, da je osvoboditev blizu, zaeno pa jih je opozoril, naj čakajo na signal za splošno vstajo. Nemčija in Japonska sta obsodili kapitulacijo Italije kot perfidno izdajstvo.

Bern, Švica, 9. sept.—Z italijanske meje prihajajo vesti, da se je italijansko vojaštvo spopadlo z nemškimi četami v več krajih Italije, zlasti v Tortoni, Certosi in Paviji. Milan in Turin v severni Italiji sta še vedno v rokah italijanskih čet in Nemci odhajajo iz teh mest.

Stockholm, Švedska, 9. sept.—Iz Berlina poročajo, da so vodilni nemški industrialci in tudi nekateri nacistični veljaki tako razkačeni vsled padca Italije, da zahtevajo ostavko Hitlerja, češ, da je zakrivil velik polom za Nemčijo, ker ni mogel obdržati Italije na strani Nemčije. Druga vest iz Berlina se glasi, da je nemška vlada ukazala izprazniti Monakovo, Dunaj in Gradca na Štajerskem, ker se boji sistematičnih letalskih napadov na ta mesta. Nemško-italijanska meja je zaprta za civiliste.

London, 9. sept.—Angleški in ameriški bombniki so danes izvršili največji napad na obrežna mesta Francije in Belgije.

Zavezniški stan. Afrika, 9. sept.—Oddelki sedme ameriške armade so se danes izkrcali v Neaplu in okolici in zasedli dve vojaški letališči, britske in kanadske čete pa v osrčju Italije, Genovi, Pizi in drugih lukah, kar pomeni, da so zavezniški prišli v ozadje nemških čet, ki beže iz južne Italije. Kratko poročilo iz zavezniškega glavnega stana pravi le, "da so se vojne operacije pričele na italijanski celinici v bližini Neapla."

Neapel, mesto, ki je imelo v mirnem času skoro milijon prebivalcev, je važen člen železniške zveze med južno in severno Italijo in glavna zalagalna luka. V zadnjih tednih je bil tarča silnega zavezniškega bombardiranja iz zraka.

Italija, ki se je včeraj brezopojno podala, je ostala bojišče, dasi je Badoglijeva vlada zagotovila zavezniške, da se bo italijanska sila borila proti Nemcem, če bi ti ovirali zavezniške operacije.

Admiral Andrew B. Cunningham, vrhovni poveljnik zavezniške pomorske sile na Sredozemskem morju, je izdal ukaz, da morajo italijanske bojne ladje in enote trgovske mornarice takoj odpluti v zavezniška pristanišča, da ne pridejo v nemške roke. "Skrbite, da ladje in parniki ne bodo prišli v roke Nemcev, ki so zdaj tudi vaši sovražniki," se glasi ukaz.

Kapitulacija Italije je ustvarila možnost, da bodo zavezniški dobili vse italijanske ladje in parnike. Sodi se, da ima Italija tri milijone tonov skupno težo okrog 1.500.000 ton in 106 bojnih ladij. Bojne ladje se nahajajo v Tarantu, Poli in drugih italijanskih lukah.

Zavezniški so zagotovili Italijani, ki se pridružijo kampanji, katere cilj je izgon Nemcev iz Italije, da bodo dobili podporo. Možnost je, da se bodo Italijani borili na strani zavezniškov proti Nemcem, svojim bivšim zaveznikom.

Sovjetska Rusija je odobrila

Amerika zadala udarec Argentini

Brazilijska prihaja v ospredje

Washington, D. C., 9. sept.—Državni tajnik Cordell Hull je zadal težak udarec Argentini, ko je odbil njen apel za pomoč na temelju posojilno-najemniškega zakona in izjavil, da ni storila ničesar za varnost ameriških držav pred agresijo, ker še vedno vzdržuje odnose z osi.

Argentina se bo morala pod pritiskom Združenih držav odpovedati dominaciji Južne Amerike, če ne revidira izolacijske politike, v povojni dobi. Hullova zavrnitev apela argentinske vlade za pomoč je velik kontrast z Rooseveltovo poslanico, katere je bila poslana predsedniku Brazilijske, ko je slednja proslavljala svojo neodvisnost. Brazilijska je tekmeč Argentina za dominacijo Južne Amerike in dobiva veliko pomoč iz Združenih držav, odkar je napovedala vojno osi.

Poročila iz Buenos Airesa razkrivajo zaskrbljenost argentinske vlade zaradi naraščajoče brazilske militaristične sile. Hullova nota argentinskemu zunanjemu ministru Segundu Storniju ne pušča nobenega dvoma, da bodo Združene države podpirale Brazilijo, ki ima 41.500.000 prebivalcev, v naporih, da postane vodilna sila v Južni Ameriki v povojni dobi.

Hull je dal razumeti argentinski vladi, da zavezniški nočejo meti nobenega opravlja z njo, dokler bo vzdrževala odnose z osi, ščitila nemške agente in špione in vodila zlobno propagando proti Združenim narodom. On ji je odprto očital, da se ne drži zaključkov, sprejetih na konferenci zunanjih ministrov ameriških republik, ki se je vršila v Rio de Janeiru, Brazilija, po japonskem napadu na Pearl Harbor.

Apel na Čeha za revolto

London, 9. sept.—General Sergej Ingr, vojni minister v češkoslovaški vladi, je po radiu apeliral na svoje rojake v domovini, naj se pripravijo za revolto proti nacistični oboroženi sili, ko pride dan obračuna. "Ves narod naj vzklika staro husitsko geslo: 'Porazite, pobijte sovražnike, da ne bo noben ostal živ',"

je dejal general. "Vsakdo naj zagrabí za orožje in udari po Nemcih. Če ni orožja, pograbite druge predmete in zadajajte udarce sovražniku. Ti morajo biti silni in učinkoviti, ko pride dan."

naprej se bodo dogodki razvijali z bliskovito naglico in zasužnje na ljudstva na Balkanu lahko pričakujejo, da je osvoboditev blizu.

Uradniki vojnega departamenta in vojaški veljaki trdijo, da je kapitulacija Italije odprla pot za invazijo Balkana. Kako velika zavezniška sila bo potrebna za zdrobitev nemškega odpora v Italiji, še ni jasno. Gotovo je, da se bodo Nemci borili v severni Italiji, toda znamenja, da se bo Hitlerjeva evropska trdnjava zrušila pod udarci zavezniške sile, so se že pokazala.

GESTAPOVCI ZATIRAJO IZGREDE V BOLGARIJI

Naciji kontrolirajo vlado premierja Filova

Ankara, Turčija, 9. sept.—Bolgarska tajna policija in gestapovci zatirajo protivladne demonstracije in izgrede v Bolgariji, ki so sledili naznanilu o smrti kralja Borisa. Neki državnik, ki pozna situacijo, je dejal, da je kri šele začela teči v Bolgariji.

Vlada premierja Bogdana Filova je pod popolno nacistično kontrolo, toda možnost militarnističnega puča je na vidiku. Clani generalnega štaba so sicer naklonjeni Nemcem, ne pa masi bolgarskih vojakov, ki simpatizira z Rusijo. Vključ temu prevladuje mnenje, da edino zavezniški lahko rešijo bolgarsko uganoko.

Neka visoka osebnost v glavnem turškem mestu meni, da bombardiranje vojaških tarč v Bolgariji, povezano s propagando, lahko ustvari pogoje za revolto armade, delavcev in kmetov. Ta bi bila lahko uvod v zavezniško invazijo Tracije, bolgarske pokrajine, kateri prebivalci ne bi nasprotovali, temveč jo celo pozdravili.

Učinkovitost bombnih napadov je vidna v Rumuniji, kjer so bili oljnjaki v Pleštu, tarča bomb ameriških letalcev. Rumunski časopisi in radiopostaje so po bombardiranju prenehale z napadi na Ameriko.

Poročila glede smrti kralja Borisa so še vedno konfliktna. Govorice, da so ga umorili agenti Hitlerjeve vlade, se vzdržujejo. Moskovska radiopostaja je poročala, da je bil kralj zastrupljen, dočim Filova vlada trdi, da je podlegel srčni hibi.

Naglica, s katero so se naciji polastili kontrole, da potlačijo izgrede in demonstracije, dokazuje, da so pričakovali Borisovo smrt. Oni so največ pridobili z odstranitvijo kralja.

Znamenja kažejo, da je vlada premierja Filova v zagati. Ona se mora naslanjati na nemško oboroženo silo v sedanji situaciji, ki dozoreva za revolto.

Bitka med Italijani in Nemci pred sklenitvijo premirja

London, 9. sept.—Angleški letalski častnik, ki je pravkar došel v London iz Sicilije, je povedal, da so se Nemci in Italijani spopadli tri dni pred sklenitvijo premirja in tri dni pred invazijo italijanske celine po osmi britski armadi. Bitka, v kateri je bilo več ubitih in ranjenih na obeh straneh, se je vršila v južni Italiji. V London so prej prišle vesti, da so tudi italijanski civilisti napadali Nemce in jih mnogo pobili.

Cez tisoč ameriških ujetnikov v Italiji

Washington, D. C., 9. sept.—Okrog 1200 ameriških vojakov, ki so se nahajali v italijanskih ujetniških taboriščih, je dobilo svobodo s kapitulacijo Italije. Italijani drže v internaciji tudi nekaj ameriških civilistov; med temi več časnikiš poročevalcev. Kapitulacija je prinesla svobodo skoraj 70.000 angleškim in kanadskim vojnim ujetnikom v Italiji. Med temi ujetniki sta letalski maršal O. T. Boyd in general Carton de Wiart.

Kampanja za tretje vojno posojilo

Roosevelt posvaril ameriško ljudstvo

Washington, D. C., 9. sept.—Predsednik Roosevelt je sinoči odprl kampanjo za tretje vojno posojilo z govorom po radiu, v katerem je tudi izrekel svarilo, da kapitulacija Italije ne sme zavreti ameriških vojnih naporov in programa. Cilj kampanje je dosega posojila v vsoti petnajst milijard dolarjev, ki mora biti zbrana s kupovanjem bondov.

Roosevelt je označil kapitulacijo Italije za veliko zavezniško zmago, kakor tudi za zmago italijanskega ljudstva, ker bo pospešila njegovo osvoboditev od nacistev. "Naš končni cilj je še vedno vkorakanje v Berlin in Tokio," je dejal. "Mi ne smemo pozabiti, da je pred nami še dolga pot, katero bomo morali prekorčiti, da se ta cilj doseže. Premier Churchill in jaz se zavedava dejstva, da se bo vojna poostрила v prihodnjih mesecih, ker je sovražnik še močan, čeprav se njegova sila krha pod našimi udarci. V tej kampanji moramo skrbeti, da napolnimo vrče z denarjem, ki je potreben za uspešno nadaljevanje vojnih operacij proti sovražniku. Denar mora priti od vas v obliki kupovanja vojnih bondov, da se čimprej doseže zmaga."

Filmski zvezdniki so tudi govorili po radiu iz Hollywooda in Washingtona in apelirali na Američane, naj kupujejo vojne bonde. Apel vseh je bil: "Podpirajmo napade na sovražnika s kupovanjem vojnih bondov."

Po radiu so govorili filmski zvezdniki in zvezdnice, med temi James Cagney, Mickey Rooney, Harpo Marx, Paul Henreid, Dick Powell, Fred Astaire, Kay Kaiser, Greer Carson, Judy Garland, Lucille Ball, Kathryn Grayson in drugi.

Japonska pred težkimi udarci

Napad na otok Markus je bil uvod

Washington, D. C., 9. sept.—Podadmiral John S. McCain, pomožni šef navalističnih operacij, je dejal, da je bilo bombardiranje japonskega otoka Markusa z morja in iz zraka zadnje sredo uvod v udarce, katere bo dobivala Japonska s strani ameriške sile v bodočnosti. Ti bodo stili japonsko oboroženo silo.

"Taki napadi se bodo povečali v sili in učinkovitosti," je rekel McCain. "Vršili se bodo toliko časa, da bo se Japonska zrušila pod njihovo težo. Qtoška domovina tega brutalnega, izdajalskega in zahrbtnega ljudstva postane kup razvalin. Uničili bomo japonsko armado, mornarico in letalsko silo, ker je iniciativa v vojnih operacijah v naših rokah."

McCain je dejal, da so priprave za velike operacije proti japonski oboroženi sili v teku in da bo vojna kmalu zanešana na japonsko celino.

Rekord v produkciji železa in jekla

Chicago, 9. sept.—Carnegie-Illinois Steel Co., podružnica korporacije United States Steel, poroča o dosegi novega rekorda v produkciji železa in jekla v avgustu. Delavci v njenih tovarnah so producirali 1.968.631 ton železa in jekla, 29.000 ton več nego v juliju.

Tifus kosi ljudi v Bosni

Okrog 80.000 oseb umrlo

Bern, Švica, 9. sept.—Nepotrjena poročila govore o divjanju tifusa v Bosni, ki je zdaj popolnoma odrezana od ostale Jugoslavije. Ugotovitev glede števil ljudi, ki jih je pokosila ta nalezljiva bolezen, ni mogoča, toda sodi se, da je zahtevala okrog 80.000 žrtev izmed 1.200.000 prebivalcev.

Hrvaške avtoritete so ustanovile taborišče v Osijeku, severozapadno od Zagreba, za one, katere je bolezen napadla in ne morejo dobiti oskrbe v Bosni.

Trdi se, da je šlo okrog 200.000 bolnikov skozi omenjeno taborišče.

Poostritev vojne proti Finski

Bojazen pred napadi iz zraka

Helsinki, Finska, 9. sept.—Rusija je pogostila letalske in pomorske operacije proti Finski, toda edino čas bo razkril, kdaj bo vojna na severni fronti zaključena.

Dasi nedavni spopadi med sovjetskimi letalsko in pomorsko silo in finskih ter nemških četami so bili neznatni v primeri z bitkami, ki divjajo na centralnih in južnih frontah, se vseeno smatrajo za uvod v velike ruske vojne operacije.

Na Finskem se opaža bojazen pred silnimi ruskimi napadi iz zraka. Finci se čudijo, ker njihova mesta niso bila tarča velikih bombnih napadov v prelošlosti. Ta še vedno uživajo blaginje in imuniteto. Finci iz tega sklepajo, da Rusija potrebuje letala za operacije na drugih frontah in da ima "politične" razloge, ki pojasnjujejo prizanašanje.

Ruska bojna letala so se v zadnjih dneh trikrat pojavila nad glavnim finskim mestom, toda bomb niso metala. Povzročila niso panike, čeprav so se prebivalci umaknili s cest in iz svojih hiš v podzemna zavetja.

Odbor odobril zvišanje plače

Chicago, 9. sept.—Vojno-delavski odbor je odobril zvišanje plače za pet in pol centa na uro delavcem, ki so upošteni v tovarni Calumet Steel Co., Chicago Heights. Zvišanje velja za nazaj do 16. februarja. Naznanilo je objavil dr. Robert K. Burns, pokrajinski direktor odbora.

Francoski pisatelj Romaines aretiran

London, 9. sept.—Francoska radiopostaja v Alžiru je citirala poročilo iz Švice, da je bil francoski pisatelj Jules Romaines aretiran in odveden v koncentracijsko taborišče. Poročilo omejnja govorce, da je Romaines umrl kot posledica mučenja v taborišču.

Predsednik klavniške družbe kaznovan

Detroit, Mich., 9. sept.—Edward Garber, predsednik Garber Packing Co., je bil obsojen na deset let zaporu in plačitev \$14.000 zaradi kršenja regulacij urada za kontrolo cen. Spoznan je bil za krivega, da je prodajal meso po višjih cenah. Obsodbo je izrekel federalni vodnik Frank A. Picard.

RUSI POGNALI NEMCE IZ DONSKE KOTLINE

Sovjetske čete prodirajo proti reki Dnjeper

JAPONSKI ODPOR SE KRHA

London, 9. sept.—Ruska armada je zdrobila odpor nemške oborožene sile z okupacijo Stalina, jeklerskega in železniškega centra, in pognala sovražnika iz Donske kotline. Zda prodira naprej na 600 milj dolgi fronti proti reki Dnjeper. Radijsko poročilo iz Moskve pravi, da se sovjetske čete vale proti Dnjeperpetrovsku, g. l a v n e m mestu ob omenjeni reki. Prve čete so dospole do točke, ki je oddaljena samo 70 milj od mesta.

Z okupacijo Donske kotline je Rusija dobila kontrolo nad bogatimi rudniškimi pokrajinami in dustrijskimi središči, katere so držali Nemci. Najnovejša poročila trdijo, da nemške čete beže iz Dnjeperpetrovskega. Z zavzetjem Stalina so Rusi izravnali bojno črto, ki drži od Harškova, ukrajinskega jeklerskega centra na severu, do Azovskega morja na jugu. Sovjetske čete so reokupirale v zadnjih dveh dneh več dvesto vasi in naselbin v prodiranju proti reki Dnjeper.

Borzna, strateško mesto na severozapadni strani Bahmača, je prišla v ruske roke po ljuti bitki, v kateri je padlo več tisoč sovražnikov. Sovjetske čete so po okupaciji tega mesta pričele prodirati proti Kijevu, ukrajinski prestolnici.

Stalin je osebno naznanil okupacijo Donske kotline in zdrobitev nemške sile. "Donska kotlina je počiščena in pod popolno našo kontrolo," je dejal.

Nemčija je skušala pojasniti strahoviti poraz s staro frazo o "strategičnem umiku, skrajšanju bojne črte in elastični obrambi."

Zavezniški stan. Avstralija, 9. sept.—Japonski odpor proti zavezniški sili pri Laeji, Nova Gvineja, se krha pod udarci ameriške in avstralske oborožene sile, pravi stan generala Douglasa MacArthurja, vrhovnega poveljnika te sile. Japonci so morali poslati bojna letala z drugih baz za obrambo svoje posadke pri Laeji, ki je obkrožena in v nevarnosti uničenja.

MacArthur je naznanil, da so zavezniški letalci uničili 400 japonskih bojnih letal v zadnjih dneh v bitkah nad Novo Gvinejo in v Solomoni in čez 500 od 1. avgusta do 7. septembra, sami pa so izgubili 27 letal.

Pearl Harbor, Havaj, 9. sept.—Admiral Chester W. Nimitz, vrhovni poveljnik ameriške bojne mornarice na Pacifiku, je dejal, da so ameriške bombe in izstrelki, katere so sipale ameriške bojne ladje 1. septembra na japonski otok Markus, razbile skoro vse militaristične naprave na otoku. Markus leži le 1200 milj proč od Tokija, glavnega japonskega mesta.

Nimitz je razkril, da je bombardiranje japonskega otoka vodil podadmiral Charles A. Pownall.

Holandska podmornica potopila japonski parnik

London, 9. sept.—Holandska časiška agentura poroča, da je holandska podmornica napadla in potopila japonski tovorni parnik v Malakajskem zalivu. V vodah tega zaliva operirajo tudi britske in ameriške podmornice.

Vesti z jugoslovanske fronte

Poročila Jugoslovanskega informacijskega centra in drugih virov

IZ AMERIŠKEGA ČASOPISJA

Major Eliot o razmerah na Balkanu

New York, 31. avg. — Današnji New York Herald Tribune prikaže članek majorja Georgeja Elinga Eliota, ki je mnenja, da so se nemške muke in težave na Balkanu zdaj šele prav začele.

"S smrtjo kralja Borisa je izginila ona točka, na katero sta bila vsaj deloma navezana bolgarski narod in njegova armada. Na Bolgarskem se nahaja precej nemških čet in agentov Gesappe. Torej zdaj, ko se italijanske garnizije v Jugoslaviji in Grčiji razkrajajo, so morali Nemci odposlati tja del svojih iz Bolgarije, da jih nadomestijo."

Največja usluga, katero bi mogla danes Bolgarija izkazati Hitlerju, bi bila najbrže ta, da bi bolgarska armada prevzela policijske posle v Jugoslaviji in Grčiji. Nemci bi prevzeli le naloge, da čuvajo nekatere ključne pozicije kot na primer Solun. Bolgari so stopili v vojno misel, da je nemška zmaga neizogibna. Zdaj pa se je pokazalo, da je nemški položaj na Balkanu neizogiben. Bolgari tega ne bodo porabili, da bi napadli nase še več jeze in sovraštva pri svojih sosedih. Zato je zdaj čas, da se vsaj deloma odkupijo in popravijo grehe, katere so že zagrešili. Zato bi morali odklopiti svoje vojske iz Jugoslavije in Grčije in odkloniti, da se še nadalje deležujejo vojne.

Neposredna bodočnost Bolgarije še ni jasna. Gotovo pa je, da bodo morali Nemci, ako hočejo držati svoje pozicije na Balkanu, nastopiti sami—in to kljub temu, da jim je ravno zdaj potrebno težko najti razpoložljivih vojakov.

Preko vse dežele se je širila propaganda zadnje mesece: "Počitnice doma." Zdaj vam pa naznanjajo po radiu: "Na vseh kolodvorih so bile rekordne množice, odkar se je začela vojna." Avgust je mesec angleških počitnic in kljub vsem nasvetom; angleški "people" se vseno vozi na počitnice v četrtem avgustu sedanje svetovne vojne. Vlakovi je manj, kakor jih je bilo prejšnja leta, potnikov veliko več. Pomislite na ameriške vojske, ki so zdaj pri nas in potujejo z dežele v mesto in obratno. Na Kanadčane, Poljake. Na mornarje, ki hodijo na dopust. Vsi ti polnoji vlake, zato ostanjejo ljudje na peronih, čakajo na prihodnje vlake.

Se četrta ure je do odhoda vlaka. Opuštila sem vsako nado, da pridem v voz. Grem ob vse dolgi procesiji človeštva — na kaj še upajo in čakajo v vrsti? — tja k pregradi, da vidim, kaj se godi ob vlaku. Železnica se spuša ljudi preko pregrade, prešipne listke in tako imajo pravico, da vstopijo v voz. Ali vsa vrata so zaprta. Po navadi zaloputnejo vrata železniških vozov, ko se vlak premakne. Vsa vrata so zaprta in je še četrta ure do odhoda. Seveda, ker vozovi so tako polni, da bi ne držali vseh potnikov, če bi ne imeli vrat trdno zaprtih. Pri oknih ven visijo srečni potniki, ki so znotraj vozov. Kakor snopje na prepolnem kozolcu, tako se ti zdi.

Tam od pregrade se prihajajo ljudje, ne v naglici in razburjenosti, kakor bi to bilo po kolodvorih v Ljubljani ali Parizu, ali kjer koli drugje. Prešipne listke v žepu, pet, šest dni dopusta, družino s seboj, solnčen dan, vse je kazalo tako dobro, dokler niso prišli do zaprtih vrat vozov. Počasi gredo ob vlaku, od enega voza do drugega, vedno ista prenapolnjenost. Potem se sedejo na peronu na kovčke, okoli sebe otroke, vozičke, kolesa. In čakajo. "People", kako se je obnašal v "blitzu", se mu nisem tako čudila in ga tako občudovala, kakor zdaj. Ker velika je razlika, če pomislite, da bi lahko bili čez eno ali dve uri pri morju, v zelenju, da bi

žil Columbia Broadcasting System.

Dalje poroča ta radiopostaja, da so gerilci v tem okraju poglani v zrak vlak poln nemških vojakov ter izvršili več napadov na železniške objekte, s katerimi so uspeli popolnoma odrežati Sarajevo, najvažnejšo strateško bazo v teh krajih, od Beograda in od morja.

"Na Hrvaškem pa so gerilci zasedli mesto v bližini Zagreba in ob tej priliki osvobodili precejšnje število političnih ujetnikov, ki so bili tam internirani. V dveh drugih krajih so uničili 26 lokomotiv in vrgli iz tira 23 vlakov, pri čemer so se koncentrirali največ na vlake, ki transportirajo žito v Nemčijo."

Jugoslavlani obkličili oddelek nacistov

New York, 30. avgusta. — Daily News prinaša izvešček iz oddaj londonskega radia, po katerem so jugoslovanski patrioti v vzhodni in centralni Bosni zasedli mesteca Bjeljina in obkličili tamonjho nemško posadko.

Ista oddaja, katero je zabeležila CBS, pravi, da je polk hrvaške artiljerije v celoti, z vsem svojim materialom prestopil na stran upornikov.

Nov štabni vodja Hitlerjeve mladine

Zaradi vpoklica dosedanjega štabnega vodje Waldnerja k vojakom je prevzel posle Hitlerjeve mladine na Koroškem poseben pooblaščenec za Gorenjsko in dosednji vodja beljaškega okraja Martin Rauter.

V... —

IZ AMERIŠKEGA ČASOPISJA

Boji v Jugoslaviji

New York, 30. avg. — Današnji New York Times poroča, da so jugoslovanski gerilci pretekli teden napadli iznenada letališče v bližini Sarajeva in uničili na njem 24 nemških letal, med njimi več bombnih aparatov. To vest je včeraj prinesel londonski radio v oddaji, katero je zabele-

žil Columbia Broadcasting System.

Dalje poroča ta radiopostaja, da so gerilci v tem okraju poglani v zrak vlak poln nemških vojakov ter izvršili več napadov na železniške objekte, s katerimi so uspeli popolnoma odrežati Sarajevo, najvažnejšo strateško bazo v teh krajih, od Beograda in od morja.

"Na Hrvaškem pa so gerilci zasedli mesto v bližini Zagreba in ob tej priliki osvobodili precejšnje število političnih ujetnikov, ki so bili tam internirani. V dveh drugih krajih so uničili 26 lokomotiv in vrgli iz tira 23 vlakov, pri čemer so se koncentrirali največ na vlake, ki transportirajo žito v Nemčijo."

Jugoslavlani obkličili oddelek nacistov

New York, 30. avgusta. — Daily News prinaša izvešček iz oddaj londonskega radia, po katerem so jugoslovanski patrioti v vzhodni in centralni Bosni zasedli mesteca Bjeljina in obkličili tamonjho nemško posadko.

Ista oddaja, katero je zabeležila CBS, pravi, da je polk hrvaške artiljerije v celoti, z vsem svojim materialom prestopil na stran upornikov.

Pismo iz Londona

(Izvirno poročilo Prosveti)

9. avgusta 1943

"Pustite vse nade, vi, ki vstopite." Tako bi morali napisati nad vhode londonskih kolodvorov pred dvema tednoma. Ne morete si misliti, kakšno je bilo zadnje čase po postajah. Ne gneče, ne prerivanja, ne slabe volje in godrnjanja: le dolge procesije, štirje v vrsti, ki so počasi pomikale proti pregradi, proti vходу v vagon. In ko vlaki odhajajo, ostanjejo na peronih matere z otroci, vojaki na dopustu, otroški vozički, psi, kovčki, kolesa, vsakovrstna prtljaga: niso mogli v vlak, na drugo čakačo.

Preko vse dežele se je širila propaganda zadnje mesece: "Počitnice doma." Zdaj vam pa naznanjajo po radiu: "Na vseh kolodvorih so bile rekordne množice, odkar se je začela vojna." Avgust je mesec angleških počitnic in kljub vsem nasvetom; angleški "people" se vseno vozi na počitnice v četrtem avgustu sedanje svetovne vojne. Vlakovi je manj, kakor jih je bilo prejšnja leta, potnikov veliko več. Pomislite na ameriške vojske, ki so zdaj pri nas in potujejo z dežele v mesto in obratno. Na Kanadčane, Poljake. Na mornarje, ki hodijo na dopust. Vsi ti polnoji vlake, zato ostanjejo ljudje na peronih, čakajo na prihodnje vlake.

Se četrta ure je do odhoda vlaka. Opuštila sem vsako nado,

Glasovi iz nasebin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

prišli zvečer gostovat in moram reči, da je Mahek dober družabnik in politik. Tudi on ima luškano ženo in hčerko Maida, ki je članica jednote. Obiskali smo še več drugih Slovencev v Torontu; toda jih nismo našli doma, ali njih imena sem pozabil. Spominjam se le Pusta ali Pusta, ki smo ga srečali, ko je šel z dela, toda je rekel, da je naročen na G. N. Njega prepustim Lojzetu K., mogoče bo on imel več uspeha. Obiskali smo tudi Leskovec, ali enega ni bilo doma. Enako je bilo tudi pri Kozlevčarjevih.

Pri sosedu sem našel, ko je radiu govoril predsednik Roosevelt in sem slišal le zadnji del njegovega govora, ko je bil v Ottawi na konferenci s Churchillom. Najbolj se mi je dopadalo ono, ko je rekel, da želijo nekateri ljudje vrnitve v stare čase, ampak tega zama prikažejo. V mislih je menda imel profiterje. Bodočnost mora prinesiti nekaj boljšega za vse ljudi. Jaz mu verjamem, da je iskreno mislil. Ali odvisno je od nas volilcev, kakšne ljudi bomo izvolili na vladna mesta in po našem programu.

V neki hiši smo našli na rojaka, ki je izgubil vid, vendar dobiva penzijo \$95 na mesec, kar še ni preslabo, žena pa ima na stanovanju tudi "borderje". Mož je rad poslušal naš pogovor. Je pač težko, če človek ne more sam čitati. Sreča za slepce je, da imamo radio, kar jim olajša življenje in izvedo, kaj se godi po svetu.

Kar se gostoljubnosti tiče, moram priznati, da je bila v Torontu vsak dan gostija. So res zelo postrežljivi ljudje. Ako so vsi Belokranjci tako postrežljivi, potem so res vredni člani človeške družbe in ne — barbari, kot so se italijanski fašisti izražali napram njim oziroma napram Slovincem. Torej hvala vsem Torontčanom, ki ste mi šli na roko. Obilo vam sreče!

Slovo smo vzeli 28. avgusta ob štirih popoldne. Z nami je šel tudi vdovec Fifolt, ki se je šel "ženit v Cleveland", kakor je rekel.

Omenim naj še, da smo pred našim odhodom obiskali uredništvo Edinosti, dvotednik ka-

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2657-59 So. Lawndale Ave. Chicago 23, Illinois

GLAVNI ODBOR

Izvršni odbor

VINCENT CAINKAR, gl. predsednik, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
F. A. VIDER, gl. tajnik, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MIRKO G. KUHEL, gl. blagajnik, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
LAWRENCE GRADISHEK, tajnik bol. odd., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MICHAEL VROVNIK, direkt. mlad. oddel., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
PHILIP GODINA, upravitelj glasila, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
JOHN MOLEK, urednik glasila, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Podpredsednika

MICHAEL R. KUMER, prvi podpredsednik, Box 84, Universal, Pa.
CARLUS ZARNICK, drugi podpredsednik, 3507 W. 65th St., Cleveland, Ohio.

Distriktni podpredsedniki

JOS. CULKAR, prvo okrožje, 417 Woodland Ave., Johnstown, Pa.
JAMES MAGLICH, drugo okrožje, R. D. No. 1, Oakdale, Pa.
RAYMOND TRAVNICK, tretje okrožje, 7805 Middlepointe, Dearborn, Mich.
JOHN SPILLER, četrto okrožje, 3979 Randall St., St. Louis, Mo.
URSULA AMBROZICH, peto okrožje, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
EDWARD TOMBIC, šesto okrožje, 823 W. 7th St., Walsenburg, Colo.

Gospodarski odbor

MATH PETROVICH, predsednik, 253 E. 151st St., Cleveland, Ohio.
VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
F. A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MIRKO G. KUHEL, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.
DONALD J. LOTHICH, 1837 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Ill.
RUDOLPH LISCH, 700 E. 260th St., Euclid, O.

Porotni odbor

ANTON SHULAR, predsednik, Box 27, Atina, Kansas.
FRANK VRATARICH, 315 Tener St., Luzerne, Pa.
FRANK BARICH, 19011 Musoka Ave., Cleveland 19, Ohio.
ANDREW VIDRICH, 708 Forest Ave., Johnstown, Pa.
JOSEPHINE MOČNIK, 778 E. 160th Street, Cleveland, Ohio.

Nadporni odbor

FRANK ZAITZ, predsednik, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MILAN MEDVEREK, 15013 Upton Ave., Cleveland 16, Ohio.
ANDREW GHUM, 17182 Snowden, Detroit, Mich.
JOHN OLIP, 221 So. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.
FRED MALGAI, 25 Westlock Ave., Peru, Ill.

Glavni sodravn

DR. JOHN J. ZAVENTNIK, 2219 So. Ridgeway, Chicago 23, Ill.

KAKO SE MORA SKRBTI ZA PEČITEV VLOŽKOV IN "WAFELJNOV"

FIZIČNO ZMOŽNI!

... Seveda smo

Snaženje — Po uporabi, obrišite wafeljno peč s suho cunjco.

Okrepite držice se ostanke in pustite da se plošče ohladi.

Nikdar ne umivajte plošč, ker s tem odzimate opreženje.

Vedno pazite, da se žica in vtičnik nikoli ne zmožijo.

Prijetje? Ako se wafelj prime, očistite mrežo z žično četko in jih ponovno ogrejte preden denete peč drugi wafelj.

Ogrevanje — Namažite mrežo na tenko z maslo, in jo segrejte toliko, da se začne kaditi. Potem izlijte vliček. Prvi wafelj vrite proč.

Kadar nameravate peč vložke zaporedoma, odprite ploščo ali pa vzemite vtičnik tu pa tam ven, da se pečica ne pregreje.

Kadar skončate, obrišite ploščo pečice z vlažno cunjco in odstranite odpadke jestvin z lopatico ko so plošče še tople.

Elektrika je vojno potrebna — ne trčite jej!

PUBLIC SERVICE COMPANY

OF NORTHERN ILLINOIS

S KONFERENCE ZDRUŽENEGA JUŽNOSLOV. ODBORA

Dne 7. avgusta je imel Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev, ki se je ustanovil na pobudo Slovenskega ameriškega narodnega sveta in si je izvolil pisatelja Louisa Adamiča za predsednika, svojo prvo konferenco v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju v Clevelandu, O. deležili so se je poleg Slovencev, Hrvatov in Srbov tudi zastopniki ameriških Bolgarov in Mace-

ncev, s čimer je bil dan tej skupščini značaj popolnega zastopstva južnoslovanskih Amerikancev postavljene mejnik v zgodovini južnoslovanskih naseljencev v Ameriki.

Na konferenci so bili odborov predsednik Louis Adamič, predsednik Slovenskega ameriškega narodnega sveta Etbin Kristan, predsednik Hrvaškega narodnega sveta Zlatko Baloković, predsednik Srbije Vidovdanske organizacije Zarko Buncich, dva ameriška Jugoslavlani, po rodu Hrvata iz Kalifornije, in sicer industrijalec Frano Petrinović iz Južne Amerike in idustrijalec M. J. Bogdanović iz Kalifornije pa drugi odborovi člani.

Na gornji sliki so konferenčni člani v sedeli vrsti od leve proti desni: John D. Butkovich, Etbin Kristan, Zlatko Baloković, Louis Adamič, Zarko Buncich, Rev. Nicholas Drenovac, Rev. Emilian Glocar in A. Lucas.

V spodnji vrsti od leve proti desni: Joseph Zalar, Mirko Kuhel, Peter Radich, Mirko Markovich, Frano Petrinović, M. J. Bogdanović, Dinke Kovalevich, George Peresich, Anton Minerich in Janke H. Rogelj.

Najzanesljivejša dnevna delavske vesti so v dnevniku "Prosveti." Ali jih čitate vsak dan?

Dolenjka.

SOSIESKA

ANTON INGOLIČ

(Se nadaljuje.)

"Vidiš jo, zdaj boš pa imel menda dosti mleka!"

Otrok je še bolj mahal z ročicami in se smejal. Aj, to je bilo zanj res nekaj posebnega. Tako od blizu še ni nikoli videl te prijazne živali.

Ko se je Tonč pozneje preoblečel v hiši, je pokazal skozi okno na dečka, ki je še vedno obdvoval belko in ponosno rekel Veroniki:

"Kovača že imava, če jih več ne bo!"

Veroniki so se zasvetile oči. Hitro je sklonila glavo, da ne bi preveč videl v njih. A Tonč je že prestregel njihovo priznanje. S toplim pogledom jo je objel.

"Naj bo spet deček, da bomo imeli še kmeta!"

Oba sta se nasmehnila sreči, ki ju je čakala. Zvečer sta se razgovarjala o tem in onem.

Zdaj jim ni bilo več sile. Poleg tega je imel Tonč še prve Jerneje deset tisočakov dediščine.

"Prosil me je, naj počakam do jeseni! Mislim, da mu lahko ustreževa," je menil. "Jeseni pa bi kupila njivo."

"Liza bo gotovo spet kaj prodala. Če bi dobila kakšno našo njivo!" je razodela Veronika svojo skrivno željo.

"Bova poizkusila!" je obljubil Tonč.

Veronikina edina bolečina je bila: dom, ki je propadal. Tudi Koren ga je imel kljub veselju za novo sosesko prenehanja v mislih. A govorili niso o tem.

Korenova kmetija je ležala čedalje bolj in bolj narazen. Ko je Liza prodala travnik v Mlakah, se je tudi Tomaž tega zavedel.

"Liza, nekaj bo treba ukreniti! Otroka imava!" ji je dejal tistega dne.

Liza pa se je obregnila:

"Več kakor delati ne morem!"

Tomaž je hotel reči še nekaj, a se je premislil. Brez besed je zavil na sadovnjak za hišo.

Ni ni bila z njim tako ljubezniva in potrpežljiva kakor nekoč. Jezilo jo je, da je pri hiši vsega primanjlovala, posebno denarja. Za pravde s Korenom so šli lepi denarji. In še izgubljala jih je kar zapovrstjo. To jo je najbolj grizlo. Vselej je upala, da mu bo slednjič le dokazala, da je pravica na njeni strani.

A dosegla je nasprotno: bolj in bolj je ležala v tožbe; zapravljala je denar in zabredla v dolgove. Da pa ne bi v ljudskih očeh izgubila, je svojim krčenkam in birmankam dajala še lepša darila, če češče je zapregla kolesele in se odpravljala kam ter prirejala še hrupnejše fureže in bučnejša luštenja.

Toda pri vsem tem je čutila, da se pogreza v močvirje, iz katerega čedalje težje izdriže nogo. Saj ni bila slepa in je morala videti, da po Jokovi smrti in Korenovem odhodu rode polja manj in ni pri hiši ničesar, kar bi lahko spravila v denar. A to spoznanje je ni krepilo, marveč je prav zaradi tega še češče segala po vinu. V njem je iskala in tudi našla poslednjo rešitev. Ko je spila nekaj kozarcev, so se skrbi ublažile, kašče niso bile več tako strahotno prazne in za nobeno delo se ni več mudilo.

Tudi so ji oči češče in češče silile na bogate Pišornove njive in lepe travnike in v mislih se ji je pletlo to in ono. A o vsem tem ni govorila, posedala je pred hišo, počezavala na sadovnjaku in brez pravega namena pohajala po dvorišču. Toda če je bila trezna in se je vsega tega jasno zavedala, je postala s Tomažem trda in osorna. Tudi po dva, tri dni ni spregovorila z njim lepe besede. Da so bili taki trenutki čim redkejši, je skrbel Tomaž; v kleti je vedno stal sodček dobrega vina. Vendar ji je moral dolgo prigovarjati, da je stopila

z njim pred oltar. Da ne bi bila drugič noseča, najbrž ne bi bila tega storila. A izza poroke se je še manj brigala za Tomaža in grunt.

Tomaž je čutil to, zato se je molče potegnil na sadovnjak. Toda v njem je rastle spoznanje, da bo moral nekaj ukretniti. Toda kaj?

Stal je pod cvetočimi jablanami, cvetja ni videl, drevesa so mu bila samo sence, a nosnice mu je dražil vonj rasti. Že od poroke ni več toliko pil kakor prej. Večkrat je že sklenil, da bo vzel grunt v svoje roke. Predvsem se je hotel znebiti Pišorna, ki je od Jokove smrti prihajal orat. Liza je pošiljala ponj, kakor ne bi bilo drugega. To ga je čedalje bolj dražilo. Speklo ga je, če je zaslišal ob Lizinem vreščem smehu še njegovega suhega. Večkrat ji je že predlagal, da bi si dobila drugega orača, a vselej ga je zavrnila:

"Bog, da nam hodi orat! Drugčega bi prosila in prosila, pa ga še ne bi bilo o pravem času!"

Toda Tomaž je čutil, kako jemlje Pišorn postopoma vajeti njihovega doma v svoje roke.

Posebno jasno se je tega zavedel tisto popoldne, ko je stal pod cvetočimi jablanami in je vse naokrog kipela pomlad. Slišal je z bližnjih njiv klice oračev in drugih ljudi. Obšla ga je želja, da bi tudi on prijel za plug in oral puhtečo zemljo, da bi že od daleč presodil, kako kaže ječmen, kako pšenica, da bi razločil češnjo v cvetju od hruške, da bi videl kakor nekoč!

Ko jim je nekaj dni pozneje Pišorn spet oral, ni strpel doma. Odpravil se je na Falate. Že od daleč je prepoznal Pišornov suhi glas. Z Lizo sta se glasno pregovarjala. Ko sta ga zagledala, sta obmolknili.

Ustavil se je na vratniku pred nezoranimi ogoni in čakal na orača. Ko je prišel do njega, da bi obrnil plug, je vrgel palico v travo, ga odrinil in pograbil za ročico.

"Tole bom pa jaz!" je vznemirjeno zaklical in ukazal Jokcu, naj počene.

"Kaj se boš le usajal!" se je oglasila z druge strani Liza. "Če hočeš delati, pojdi razbijat grude!"

"Jokec, glej da bodo šli konji naravnost!" je še vrel Jokcu in krepko prijel za ročice.

Prijetno ga je prešinilo, ko so konji potegnili in je plug zarezal v zemljo. Ker so stopali hitro, ni sprva videl pred seboj ničesar. Ni videl, ali je rezal plug ravno ali ne, čutil pa je, če je rezal globoko in kod je skakal iz zemlje. Po dveh, treh brazdah se je toliko umiril, da je vsaj nejasno ločil plug in konje od njive.

Ljudje so presenečeno zrl na nenavadnega orača. Jokec pa je skrbno pazil konje, da so stopali naravnost. Navadno ga je zanimalo vse drugo, samo za konje se ni brigal. Zdaj pa, ko je oral njegov oče, je ponosno stopal po razorih in glasno zapovedoval.

Pišorn pa se je medtem razkoračil na vratniku in se prezirljivo smejal.

Tomažu se je čedalje bolj megličilo pred očmi. Ni ločil več pluga od zemlje. Stopal je za njim kot omotičen. Že se mu je zdelo, da se vse maje pod njim. Krčevito je prijel za ročice in tiščal plug k tlom, dokler se mu niso noge zapletle in je padel. A ročice ni izpustil, zato ga je potegnilo za skakajočim plugom.

"Jokec, drži konje! Ne vidiš, da ga je spodneslo!" je zaklical Pišorn in prišel bliže.

Jokec se je prestrašen ozrl in ustavil konje. Tomaž pa je izpustil ročice in se zgrudil brez moči v puhteče brazde.

Tedaj je prišla tudi Liza bliže, pogledala ga je in se zarezala:

(Dalje prihodnjič)

"Back The Attack!"

Courtesy Los Angeles Examiner.

nasmehnila, za hip izginila in se prikazala z bankovcem v rokah.

"Preveč," je zajecijala Cilka. In se opravičila: "Moj mož je odšel sinoci in ga ni še domov."

Vsa majhna in zmedena je stala na mestu in držala bankovec v rokah, ko je slišala hojo v veži. Na stopnicah se je prikazal Emil. V tistem hipu se je zdel Cilki še manjši, plahe oči so mu mežikale izza naočnikov. V hipu je prešinilo Cilko upanje: morda prinaša novic o možu.

"Kje je Lenart?"

Emil je nemiren del roko v žep in ni vedel, kam naj pogleda.

"Stopiva v kuhinjo!"

Cilka se je opotekla skozi vrata. Položila je denar na mizo in se oslonila na steno. Emil je zaprl vrata, hotel sesti, a se je premislil. Cilka je čakala, gorela po vsem telesu; hotela je zavpiti, ko je spregovoril Emil.

"Lenarta so zaprli." Beseda je učinkovala ko strela. Tisoč predstav ji je v divji omotici šlo skozi možgane. Objelo in zagrnilo jo je nekaj motnega, žarečega.

Zgrabila se je za glavo.

"Jezus Marija! Kaj je storil?"

Svet se ji je zamajal, se ji izmikal izpod nog, svet se ji je zagrnil v črno, besede so ji zamrle, kakor v divjem šumenju padajoče vode. Ko se je osvestila, je ležala v Emilovem naročju, tilnik in senci sta ji bili mokri. Popila je požirek vode, nato se je naglo vzravnala in si popravila lase. Najhuje je šlo mimo. Bila je pripravljena na vse. Poslušala je mirno, le zdaj zdaj je vzklila:

"Lenart — da je kradel? On — tat?"

Tega ni mogla verjeti. In vendar se je čudila, da je Emil tako vroče zatrjeval:

"Gospa Cilka, on ni kradel. Pri moji časti, zagotavljam vas ... on ni storil tega!"

"Pa kako to veste? Če to veste, pomagajte mu! Kako so prišli papirji v njegove roke?"

Emil je skomizgnil z rameni. Kaj naj reče? Da se izogne odgovoru, je vprašal:

"Ali še ni bilo policije pri vas?"

Ne, ni bilo. A nista se izgovorila do konca, ko je potrkalo na vrata. Vstopila sta policijska agenta. Prvi je bil debel, s po-

Ekseleantni vzroki za Trinerjevo grenko vino

Ako se je izkazalo eno zdravilo v prid ljudstva skozi pet in petdeset let tedaj mora biti izvrsten vzrok, čemu ljudje, ki trpe na žledčnih nereditih, zaupajo v to zdravilo. Trinerjevo grenko vino živa popularnost že nad pol stoletja. Zakaj? Zato ker vedno zadovolji. Je okusno in zelo zanesljivo. Očisti čreva in drži čista ter njega nova prines Vitamin B-1, povečuje apetit in prebavo ter je izboljšana formula Trinerjevega grenkega vina. VZJVAJE kot predpisano na steklenici. Vsak lekarnar ga ima v prodaji, ampak ako bi ga ne mogli dobiti v vaši sosesčini, tedaj pošljite \$1.25 ali pa \$6.50 na Joseph Triner Corp., 1333 S. Ashland Ave., Chicago 8, Ill. in dobili boste eno ali šest steklenic Trinerjevega grenkega vina z Vitaminom B-1, poštnine priložite. Kupujte vojne hranilne bonde!

(Adv.)

gledom, ki je prodiral vse, drugi suhljat. Njegove oči so bile venomer uprte, nekam v noge.

"Vi ste Cecilija Trpin?"

Da, ona je. Moža so ji zaprli. Kaj pa ji hočejo? Debeluh se ni zmenil za vprašanje, obrnil se je do Emila, ki je obstal ob steni.

"In vi?"

Povedal je svoje ime. Vprašali so ga tudi, kje je uslužben.

"Kaj delate tu?"

"Opvestil sem gospo ..."

Emilu je bilo neprijetno. Odahnil se je šele na stopnicah. Cilka je obstala ob steni. Ni jokala; gledala je na agente prodirno, z mrznjo. Debeluh je nekaj pisal v svoj zapisnik, suheč je dvignil pogled od nog in se za hip zazrl v Cilkinе oči.

"Zakaj naju gledate tako sovražno?"

Razni mali oglasi

ZENSKÉ

ZA

ČIŠČENJE

URADNIH

PROSTOROV

stare 18 do 48 let

za delo

od

6:00 P. M.

do

2:30 A. M.

48 ur na teden

53c na uro

Čas in pol za nadurno delo

Povišanje plače po šestih mesecih

Oglasite se na:

EMPLOYMENT OFFICE

CHICAGO

UNION STATION

516 W. Jackson

POTREBUJEMO

MOŠKE

in

ZENSKÉ

za

NUJNO

OBRAMBNO

DELO

Nobene skušnje se ne zahteva,

mi vas naučimo dela

PUNCH PRESS OPERATORS

POLISHERS & BUFFERS

LIGHT ASSEMBLY WORK

PACKERS

TOOL & DIE MAKERS

and

PLASTIC MOLD MAKERS

Na starost se ne ozira.

Oglasite se osebno v naši razsvetljeni delavnici po dnevu ali v noči.

BADGER TOOL

& MFG. CO.

1501 W. Polk St., Chicago

ZENSKÉ izkušene v popravil boljših

plaščev in oblek. Stalno delo. Dobra plača. That Leavitt Shop, 546

Cilka ni odgovorila.

"Dovolite, da izvršimo v vašem stanovanju majhno preiskavo."

Cilka je privolila. Kako naj jim tudi brani? Ali bodo zaprli tudi njo? Ob tej misli se je nasmehnila. Rada bi bila delila z Lenartom isto usodo. Zdaj je bila prepričana, da so ga po nedolžnem zaprli.

Začelo se je dolgo in mučno preiskovanje, ki tako žali človekovo dostojanstvo. Brskanje v posteljnaku, med rjuhami, med umazanim perilom, med neumnimi, a sladkimi spomini na mladost, v kavinem mlinciku, v pepelu ... Cilka se je spomnila, da ima Lenart neke skrivne revolver. Nekajkrat ga je bil

Razni mali oglasi

POZOR! — Pomoč — ženske! Stalno delo. Dobra plača. Takoj — pri Mosely Kelly Ltd., 542 North Michigan.

MOŠKI in ŽENSKÉ

za lahko tovarniško delo.

Pripraven prostor.

DOBRA PLAČA

UGODNE DELAVNE OKOLŠČINE

Prinesite državljanski papir.

GENERAL ETCHING & MFG. CO.

3070 W. Grand Ave.

at Albany Ave.

ČISTILCI in POMAGAČI

za preproge.

Stalno delo. Najboljša plača.

Oglasite se:

CUSHMAN RUG CLEANERS

6310 Broadway

SLUŽBO DOBI "PORTER"

Bruce Grill, 6417 Sheridan Road

ŽELIMO KUHAČA — \$40 na teden.

1619 W. Madison St.

OPERATORJI na šivalni stroj za hlače; moški ali ženske. 402 South

Market St. 7. nadstropje.

IZKUŠEN MOŠKI LIKAR

Stalno delo. 6416 W. Cermak Rd.

MOŠKI — FANTJE — Izkušenost ni potrebna! 40 ur na teden. Začetna

plača \$25 in veliko nadurnega dela.

— Chicago Litho Plate Graining Co., 216 No. Clinton.

TISKARNA S.N.P.J.

sprejema vsa

in tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice,

časnike, knjige, koledarje, letake itd. v

slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem,

angleškem jeziku in drugih ...

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJ.

DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

.... Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

.... Cene zmerno, umijsko delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-59 S. Lawndale Avenue

Chicago 23, Illinois

TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto

in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini.

List Prosveta stane za vse članke, za člano ali nečlano \$6.00 za

eno leto naročnin. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za

tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči

da je list predrag za člano SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in

gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo: Vselej kakor nitro kateri teh članov preneha biti član

SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list

tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno

naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista,

in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne

stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročnika.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrav. države in Kanado \$6.00

Za Člano in Chicago je \$7.50

1 tednik in \$4.00

2 tednika in \$6.00

3 tednike in \$8.00

4 tednike in \$10.00

5 tednikov in \$12.00

Za Evropo je \$8.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali

Money Order v plamni in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ,

2657 So. Lawndale Ave.

Chicago 23, Ill.

Priloženo poklijam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1) Ime Čl. družstva št.